

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NR. 90, SEPTEMBER 2012

ISSN 1395-6744

NYT FRA LOKALHISTORIEN

UDGIVET AF LOKALHISTORISK SELSKAB FOR BRØNSHØJ, HUSUM OG UTTERSLEV

Christian Kirkeby - glad mand med partisanørklæde

NYT FRA LOKALHISTORIEN udkommer fire gange om året. Eftertryk er tilladt efter aftale og med kildeangivelse.

Bladet modtager gerne indlæg fra medlemmerne, men redaktionen påtager sig intet ansvar, hverken for indhold eller for korrektur.

Redaktion: Thomas Viggo Pedersen (ansvarsh.).

Indhold

Bispebjerg-Nordvests trælasthandler	side 3
Lindly i Husum	side 5
Husum branddam	side 8
Det første etagehus i Gl. Gadelandet	side 10
Schou's sæbetårn	side 12
Det rejsende folk	side 13
Spørgehjørnet	side 15
Lokalområdets grænser	side 17
Christian Kirkeby 70 år	side 18
Historiske notater	side 19
Møder	side 23
Adresseliste	side 24

FRA REDAKTIONEN

De første ti af dette blads læsere, som gætter, hvilken af bestyrelsens medlemmer, der har rund fødselsdag den 16. oktober, kan vinde en gratis adgangsbillet til kunstudstillingen den 14. oktober (se side 22). Fødselarens køn og alder skal ikke røbes her. Men der er hjælp at hente: hans navn forekommer 39 gange i dette blad.

BISPEBJERG-NORDVESTS TRÆLASTHANDLER af Christian Kirkeby

Mange kender vel Høyen Supermarked, som oprindeligt var Bispebjerg Bio med fødeklinten oven over og værtshuset ved siden af til de nervøse fædre på Frederiksborgevej ved Landsdommervej. På det andet hjørne til Oldermundsvej lå denne trælasthandel, indtil at AKB byggede deres Oldermundsgården i hele karréen omkring Perlestikkervej.

Der er for mig flere kendte trælasthandlere. Først den her nævnte. Desuden nede ved Frederikssundsvej, Frederiksborgevej og Blytækkervej, som eksisterede hvert fald op i 1960'erne, da den nuværende etageejendom blev bygget. Den tredje trælasthandel var Søborghus Trælasthandel på Lundedalsvej nord for nuværende Emdrup Station, da de nuværende punkthuse blev bygget her ved årtusindeskiftet. Den fjerde trælasthandel, som mest handlede med finerplader og lign. på Nørrebro siden ud til Folmer Bendtsens Plads over for Nørrebro Station. Grunden her blev bebygget vel i slutningen i 1980'erne, som jeg erindrer det.

Der har i øvrigt været flere mindre trælast- og finerhandlere og maskinsnedkerier i bydelen. Det har været på Lygten lige syd for Rentemestervej, mens der på Slangerupbanecarealet var store oplagspladser med sten og grus fra grusgravene nord for vest for Farum ved Lyng-Uggeløse og Vassingerød. Men der var også andre virksomheder på arealet allerede fra 1948, og med adgang oppe fra Tagensvej var

der ned fra Tagensvejviadukten et maskinsnedkeri i ”skurbebyggelse”. I dag er der flere ting på arealet, og skurbebyggelserne måtte vige. Der er spidsbelastningselværket Lygten, bygget 1972, som automatisk går i gang, når mange tænder for fjernsynet for at se fodbold. Der er fagforeningsdomiciler, handicapboliger og kollegier. Lygtestationen perronareal blev i 1990 bebygget med et stort indkøbscenter af TK-koncernen, som fejlagtigt kalder det for Nørrebro Bycenter, selvom det ikke ligger på Nørrebro, men i Nordvest. Mange optrædende i Kvarterløft Nordvest har brugt betegnelsen ”Lygtekvarteret og Nørrebro”. Nordvest var måske ikke fint nok for dem. Man havde åbenbart kun foragt for proletarkvarteret Nordvest, medens Nørrebro har status. Det var ellers ”venstreorienterede” personligheder. Der er åbenbart grænser for ens sociale indignation. Det var ikke noget, der hjalp det sociale kvarterløft.

Netop som Bispebjergkvarteret blev bebygget fra 1930’ernes begyndelse og før med De gule Etagehuse eller Den gule By var der brug for tømmer til dette byggeri. Da kvarteret var udbygget var behovet for trælasthandlerne ikke længere til stede, så de forsvandt.

Opbygningen af Bispebjergkvarteret er beskrevet i Selskabets Historiske Notat nr. 23: Bispebjergkvarteret, hvor det mest blev en del af Nordvestkvarteret. Den gang i 1930’erne og 1940’erne var selv en toværelses lejlighed en familiebolig; og havde man ikke børn, skulle det ene værelse være under 11 m², hvilket gjalt op til begyndelsen af 1970’erne. De fleste boliger i Den gule By var 2-værelses lejligheder, så trods de små boliger var der et mylder af børn i kvarteret. Boligblokkene i baggrunden blev kaldt ”Blokhusene” og blev bygget i 1934.

En beskrivelse af livet i kvarteret kan læses i Selskabets Historiske Notat nr. 18: Maleren Per Kirkebys erindringer om: ”Min Barndom på Bispebjerg og i Voldparken” i Husum.

Netop den gang betragtede man Bispebjergkvarteret gående ned til nord for Ren-

temestervej og Bispedervej, hvor skillelinien i dag er Bispebjerg Torv med Kirkegården og Hospitalet som den sydlige del af Bispebjergkvarteret.

Skiltet gemmer sig stadigvæk ved nedlagt trælasthandel på Tagensvej

OM LINDLY I HUSUM, FRA KRO TIL BØRNEHAVE af Christian Kirkeby

Lokalhistorisk Selskab har fået en forespørgelse om hvad Lindly var i Husum. Nu er Lindly jo et ganske almindeligt gårdnavn eller husnavn i danske landsbyer. Uterslev landsby havde både en Lindly Gård og en Lindhøj som København nedrev her i 2007-08.

Forespørgeren, Remy Cramer er ved at lokalisere en nær slægtning, som havde boet der i kort tid på stedet i 1923. Hun kom fra Holbæk i 1921 og flyttede til Sundevedsgade på Vesterbro, for så at komme til Lindby 1923 og senere at flytte til Islebrovej 33, som var en etageejendom med to opgange, hvor hun så boede resten af livet, stort set. Den gang måtte huset have været ret nyt. En af hendes stillinger var pakkejomfru. Inden hun kom til Vesterbro og Husum, boede hun i Nykøbing Falster, hvor hun fik barn som ugift. Det var mange danske kvinders skæbne.

På dette tidspunkt bestod Husum af to dele. Gårdene på østsiden af nuv. Gl. Gadelandet og vestsiden af Toften, stort set. Der imellem lå utrolige mange "byhuse", hvor der ikke kun boede landarbejdere, men også håndværkere, vognmænd, arbejdsmand m. fl., som ikke nødvendigvis var beskæftiget i landbruget i landsbyen. Husum var på vej ind i det københavnske storbyfund. Som villaerne skød frem - især fra 1920'erne og især 30'erne og etageejendommene i 1940'erne - virker disse byhuse som en meget speciel identitet for Husum, landsbyen. Da Ny Gadelandet blev anlagt og Voldparken blev bygget, forsvandt den nordlige del af landsbyen i 1948, men der var forsat en identitet. HT-busterminalens bygning i 1970 gav dødsstødet til landsbyen og den sidste rest forsvandt med byggeriet af Føtex, AAB & SFB byggeriet her i 1990'ernes begyndelse.

Lindly

var en del af disse byhuse på Frederikssundsvej 294-296-298 som var tre sammenbyggede huse. Lindly og P. Madsens Gæstgiveri var nr. 298 og kan dateres tilbage til 1800-tallets slutning. Oprindeligt var disse gæstgiverier beregnet for vejfarende ind til hovedstaden. Men senere var der også gæster inde fra Nørrebro især, som var på udflugt til på landet. Det østlige hus, som lå mod Gl. Gadeland nuv. P-plads til Føtex, var almindelig beboelse f.eks. for smedemesteren Victor Andersen, hvis bror havde smedje overfor på Frederikssundsvej på hjørnet til Husumvej. Fra det østlige hus var der en passage ud til Frederikssundsvej.

Grundet en tragisk ulykke i Branddammen, gadekæret i 1911 hvor en lille dreng druknede, mens moderen var på høstarbejde, blev der samme år dannet en Husum Asylforening, som købte Lindly af P. Madsen og ombyggede hovedbygning til børnehaven. Bygningen fungerede frem til 1943, da man så byggede en ny børne-

have, så at sige i baghaven. Den bygning eksisterer fortsat som Husum Asyl eller som Husum Børnehave midt i blandt 1990'ernes nybyggeri, hvor Asylbørnehaven selv fra 1943 er del af den gamle landsby. De oprindelige Lindly-bygninger forsvandt 1971 og de to andre bygninger vel nogenlunde samtidigt.

Hvad er landsbyen?

Efter af udskiftningen påbegyndelse i 1788 er det ikke kun bøndergårde, der udgør en landsby, tværtimod er det primært byhusene, som er landsbyen i snæver forstand.

I Husum var alle bøndergårdene væk i 1950'erne (nu er der kun ruiner var tilbage). Allerede i 1940'erne havde kommunen alvorlige overvejelser om, at man kunne bevare landsbyen, og kom til den konklusion, at det kunne man ikke og lavede byplanlægningen derefter. I Lyngby-Tårnbæk kommune brugte man saneringsmidler til at bevare den oprindelige landsby. Men alle politikerne på Københavns Rådhus,

lige med undtagelse af Peder Boas Jensen (VS) personligt. Peter Boas havde den holdning, at man kunne ombygge hen ad vejen og tvinge husejerne til vedligeholdelse.

Postkort fra omkring 1900, derfor den dårlige kvalitet af billedet, som viser Lindly som velbesøgt krohave (foto Brønshøj Museum)

nes holdning var, at hvis der

ikke var bad og toilet i de små huse, så skulle de rives ned. Man sammenlignede prisen for nedrivning med ombygning af de pågældende huse. Det er det man kalder manipulation. Kommunen ville ombygge, og egentlig kunne man op til 1960'erne have bevaret en landsbyhelhed ved at opkøbe husene og lade folk overtage husene som sommerhuse. Når de var moderniseret med bad og toilet samt forbedrede klimaskærme, kunne man så tilade helårsbeboelse.

Kroer i Husum.

Vi ved, at der i Husum har været en kro tilbage i hvert fald til Husumsgårds tid i 1700-tallet begyndelse. Den havde faktisk også et landbrug med i bedriften, nemlig matr. Nr. 10, som er på begge sider af Frederikssundsvej hen mod Brønshøj,

som oprindeligt var en del af Husumsgård jorde. Hvor denne kro lå, vides ikke, men den må skønnes at have været beliggende øst for Gl. Gadelandet, hvor Lindly lå vest for.

I de meste af 1900-tallet lå kroen ligeledes på Frederikssundsvej omkring nr. 310 tæt ved, øst for Storegårdsvej. Som jeg erindrer det, var et skummelt sted, hvor der blev drukket tæt.

En anden kro var Husum Møllekro, som lå i forbindelse med Husum Mølle. Møllen brændt i 1921, men kroen lå der frem til ca. 1960, da den faldt for det nybyggeri, der er på hjørnet af Frederikssundsvej og Mørkhøjvej. Kroen lå her på grund af møllen, så den lå i nogen afstand fra selve landsbyen.

I denne fortælling har jeg ikke beskæftiget mig med de almindelige Bodegacr.

Kilder: Asger Fog: Husum, - landsbyen der forsvandt, og Lars Cramer-Petersen: Frederikssundsvej – Fra Brønshøj Torv til Kagsbro. Begge fra Brønshøj Museum.

**I baggrunden ses den nuv. Husum Asylbygning og forgrunden tv.en del af det oprindelige Lindlyhus, som blev nedrevet i 1971
Foto: Brønshøj Museum**

HUSUM LANDSBYS BRANDDAM, SOM FORSVANDT CA. 1970 af Christian Kirkeby

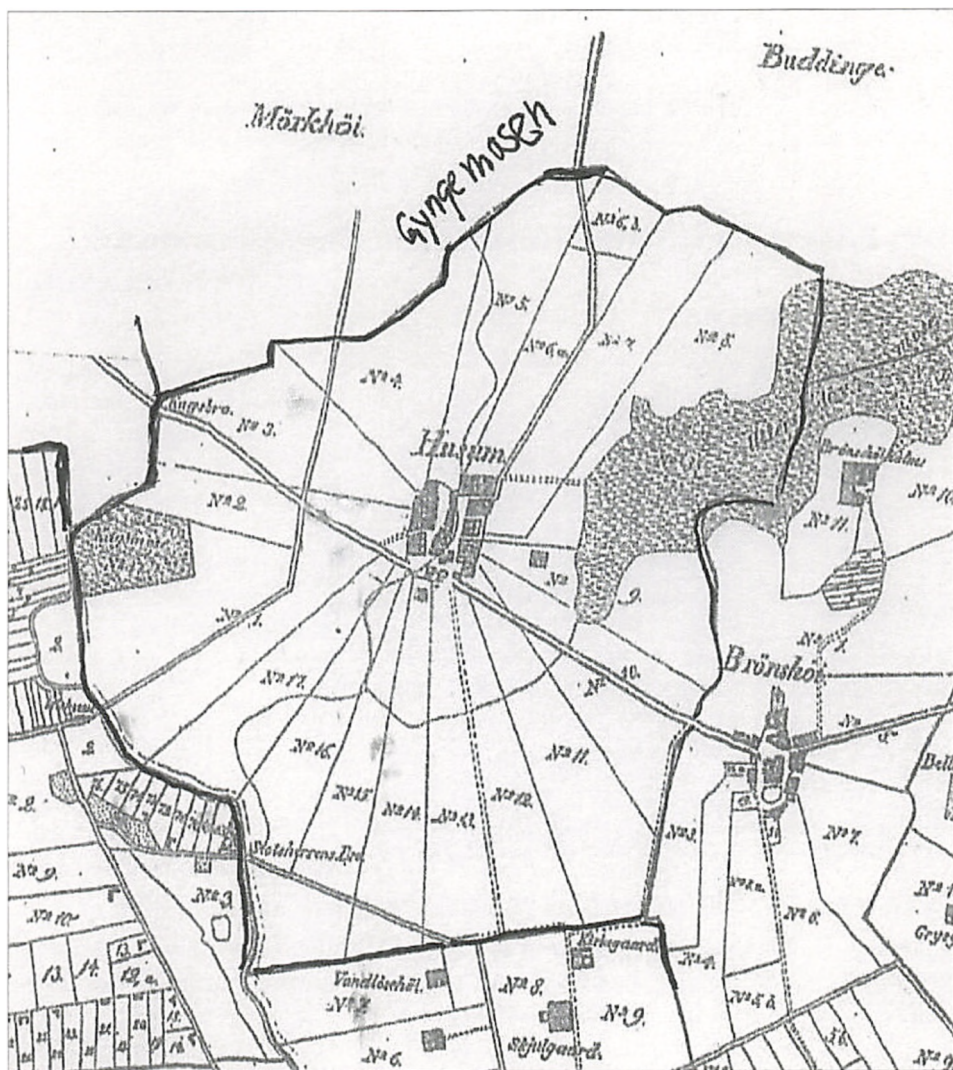

To billeder fra det gamle Husum landsby. Nederst har vi passeret Landsbyens etagehus på Gl. Gadelandet og ved det høje træ drejer man ind til *Branddammen*, som gadekæret i Husum hedder. I 1931 boede der en tækkemand i det stråtede hus i forgrunden. I huset bagved på Gammel Gadelandet boede der samtidigt en bryggeriarbejder, sikkert fra Husum Bryggeri. Det øverste billede viser branddammen i 1931, og som den faktisk også så ud i 1950'erne. Der hvor vi drejede ind tv. på nederste billede, er der hvor vi kommer ud til branddammens areal, baggest i billedet i midten mod venstre.

Brønshøjs Gadekær er en etableret "dam", hvorimod gadekæret i Husum faktisk er en sø med tilløb og udløb fra Gyngeåen, hvis udløb er fra Gyn-

gemosen, og som markerer grænsen mellem Husums og Mørkhøjs landsbyer. Mosen er delvis blevet dækket til i forbindelse med nybyggeri.

Kortet her viser Husum landsby i 1834 som er et udsnit af kort over Brønshøj-Rødovre Sogne udført af topografen Nicolai Severin Stern. Her ser man Gyngedalen gå gennem Landsbyen og ned til udløbet fra Utterslev Mose, som går ind over den sydlige del af Husum til Harrestrupå ved Slotsherrensvej.

”Kransagerparken” med det lille vandhul er en rest af det vandløb og enge gennem området, og som ses på kortet. Det østlige udløb fra Utterslev Mose er i dag helt væk med dets engstrækninger. Disse år kunne have gjort god nytte ved kraftige regnskyl som den 2. juni 2011 og mere end det, som det skete i 1888, hvor byhusene blev oversvømmet. Gårdene lå derimod i andet parket fra Branddammen på højereliggende arealer.

Kilde bl.a. : Asger Fog: Husum – Landsbyen der forsvandt, - fra Brønshøj Museum. Og egne erindringer.

DET FØRSTE ETAGEHUS I HUSUMS FORSVUNDNE LANDSBY I GL. GADELANDET

af **Christian Kirkeby**

Billedet her viser Gl. Gadelandet set mod Frederikssundsvej, og billedet på næste side er fra samme sted, bare den modsatte vej. Her kan man se det daværende HT-busgarageanlæg.

De to billeder er fra Bymuseets fotoarkiv fra 1971. Det hele blev bebygget i 1990'erne af AAB og SFB boligselskaberne. Gl. Gadelandet på

billederne svarer til indkørslen til Føtex parkeringsplads over for Husumvej.

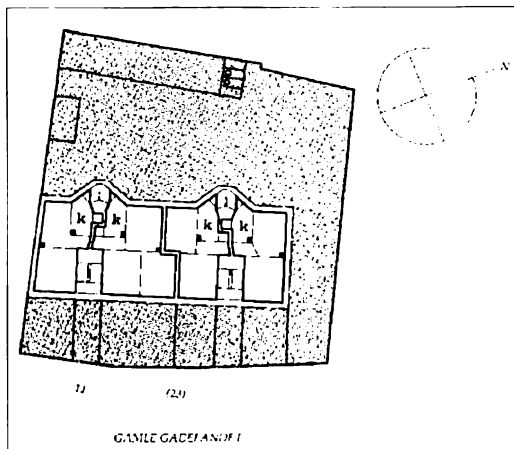
Egentlig gik Gl. Gadelandet op forbi gården Arilsgården og fortsatte ad Blæsenborgvej, som gik gennem Husumvolden. ”Gabet” i volden eksisterer fortsat, men vejene er væk, og det er også broen over voldgraven.

Planen forneden på siden viser indretningen af et hus, som lå i nr. 11-13, matrikelnr. 23 af Husum. Huset var i 2½ etage med 12 lejligheder med 9 to-værelses og 3 tre-værelser (eller rettere rum).

Det var ikke toiletter i lejlighederne, men i baghaven. Huset var opført i 1905, og da var området ikke rigtig blevet kloakeret. Det var den gang langt ude på landet. Kloakeringen kom ifølge Asger Fogs bog om Husum først efter 1935. Så før da var det natmanden, der fjernede latrinen.

I 1981 blev huset kondemneret af boligtilsynet og nedrevet året efter. Det halve af landsbyens huse blev nedrevet i slutningen af 1960'erne for at give plads til opførelse af HT-busanlægget. I tiden op til 1993 forsvandt den øvrige del af landsbyens byhuse. Bondegårdene lå ud oprindeligt øst for Gl. Gadelandet og på den modsatte side langs Toften, hvor vi har en stump af denne vej, som krydser Storegårdsvej fra Frederikssundsvej. Her lå bondegårdene vest for vejen. De forsvandt i 1930'erne og 1940'erne, så kun "byhusene" var tilbage. I begyndelsen af 1940'erne drøftede man i kommunen, om man kunne bevare disse, men kom til den konklusion, at det vil være for omkostningskrævende.

Dengang tænkte man ikke over, om man kunne lade private renovere dem eller/og i begyndelsen at benytte husene som sommerhuse. I Lyngby lavede de en byfornyelsesplan for deres landsby, som så blev liebhaverboliger. Området med Gl. Gadelandet, Branddammen og dels toften var utroligt idyllerisk.

Gamle Gadelandet

SCHOUS SÆBETÅRN PÅ RENTEMESTERVEJ af Christian Kirkeby

Stedet er på Rentemestervej set fra Provstevvej mod Tomsgårdsvej. Sæbetårnet blev nedrevet i 1997-98, da ISS overtog Schous Fabrikkers sæbefabrik. Hele historien og Schous Fabrikker er beskrevet i Historisk Notat nr. 10: Fra Utterslev Mark til Nordvestkvarteret. Netop Rentemesterkvarteret er et af Bispebjerg-Nordvest store erhvervsområder. Schous Fabrikker var kendt for deres butikker overalt i med deres karakteristiske røde butiksfacader med hvid tekst med Schous Sæbehus. Den kendte alle damer, hvor de ud over sæbe købte alle slags parfumer og lign. Fabrikken, som lå ud til Tomsgårdsvej, Møntmestervej, Peter Ipsens Vej og her Rentemestervej, blev nedrevet og ISS byggede nyt.

Bygningen forrest til venstre er en af mange typiske småvirksomheder i Nordvestkvarteret og meget ofte er det autoværksteder, som er der. Bygningen på de 4 etager bag den lave bygning med autoværkstedet, var der, hvor Tekno legetøjsbilerne først blev lavet. Dog havde Tekno en afdeling i det nuv. Kulturhus Bispebjerg-Nordvest's Bibliotek i den oprindelige fløj.

Tekno Falckstation

DET REJSENDE FOLK I HUSUM OG UTTERSLEV af Christian Kirkeby

Det rejsende folk og sigøjnere/romaer er ikke de samme. Det gør forfatteren Anders Enevig meget ud af. Han er ellers mest kendt som skildrer af Lersøbøllerne og vagabonder. **Sigøjnerne eller romaerne** som er det politiske korrekte betegnelse af dem er et folk fra Mellemøsten og som mest er boende i Østeuropa, men også få i Danmark, mest kendt fra Helsingør og fra Greve eller deromkring. De er vist alle bosatte i dag, hvor de tidligere boede vognskure.

Det rejsende folk var oprindeligt holstenske lejesoldater som vel i slutningen af 1700-tallet blev afskediget af den danske konge, da han fik soldater fra anden side.

Som kompensation fik de rejsebrevne til at måtte optræde og handle overalt i riget, når de havde meldt sig til den stedlige politimyndighed. Det var meget med omrejsende tivoli'er, de rejste rundt, og det blev deres livsstil. De ville ikke bo i en lejlighed. Klistermarken var en fabrik, der under 1. verdenskrig lavede stivelse og skoklister og senere var, hvor Dahl-Jensens Porcelænsfabrik lå øst for Gl. Gadelandet. Her fik de lov til at holde "vinterkvarter", medens de rejste rundt med deres tivoli'er om sommeren. Det var her Peter Belli traf sin June, som sandsynligvis ikke er sigøjner, men i slægt med det rejsende folk. Junes mor, Corinta boede her i sin campingvogn. Familieerne var ofte ret store. "Mundeling'erne" og "Sambleben'erne" er typiske navne hos det rejsende folk.

Det fik denne plads i 1925 og havde den til 1945 hvor de fleste fik en lejr, som blev kaldt "Brushøjlejren, efter vejen i det vestlige Valby Idrætsplads. Da man så skulle bygge S-banen til Køge, måtte de flyttes herfra. Det var svært, for som nævnt ville de ikke bo i lejligheder og slet ikke i etagehuse. Derfor var "svenskehusene" rundt om i byen som i Valby, Vigerslev og på Skoleholdervej de foretrukne steder, hvor de blev "genhuset". De skulle så flytte fra "De røde Barakker" omkring år 2000 for at man kunne bygge Utterslev Skole. Ganske vist mente folk i kvarterløft Femkanten (med base i Kvartercentret Nordvest og nu en del af Biblioteket i Kulturhus Bispebjerg-Nordvest), at det at bo i de "Røde Barakker" var det laveste, man kunne synke til i kvarteret. Garvervænget rangeret endda højere, selvom det op til saneringen var det værste kendte i hele bydelen. Men de rejsende folk i Røde Barakker havde det utroligt godt. Her havde de frirum og legeplads til børnene, og de kunne gøre, hvad de ville med udenomsrummenc. De var ikke "kommunefriseret". Det var kvinderne, der førte ordet i disse barakker; de bestemte, og mændene måtte nøjes med at være tøffelhelte. Mange af beboerne havde nu almindelige jobs. I deres forsøg på at bevare barakkerne fik de hjælp af Kvartercentret Nordvests byfornyelseskonsulent og af Inger Wiene fra København Museum, der blev frikøbt til opgaven. Hvad der blev af dem efter genhusningen vides ikke, om de blev spredt for alle vinde og genhuset i grupper forskellige bestemte steder.

Spørgehjørnet

Hej Christian

Områdefornyelsen og Lokaludvalget arbejder p.t. for at renovere den lille park, der ligger på hjørnet mellem Husumvej og Frederikssundsvej, skråt overfor Føtex.

Vi mangler et navn til den, og der er nogen der siger "Føtexparken" !!

Der er andre, der synes at den kan hedde Husum Bypark.

Er der noger i vejen for det?

Hilsen

Jens Peter Gjaldbæk

Kære Jens Peter

De to navne er du foreslår er klassiske eksempler på, at man ikke tænker sig som ved navngivninger.

1) "**Føtexparken**" er et reklamenavn, og politisk både i kommunen og fra kulturministeriets stednavneudvalg er sådanne navne forbudt, da der kan være økonomisk vinding forbundet med det. De eneste, der har brudt den regel, er Carlsberg med Ny Carlsberg Vej og Gammel Carlsberg Vej. De nye navne på Carlsberg er også på kanten af denne regel, og her er politikerne på Rådhuset ret holdningsløse for at komme Carlsberg i møde, både Claus Bondam og Ritt Bjerregård, selvom reglen dem bekendt. Men Carlsberg er de eneste, der kan trumfe sådanne ting i gennem, lige fra Enhedslisten til Dansk Folkeparti.

2) "**Husum Bypark**" kan forveksles med Husumparken, så derfor vil jeg sige nej. En parallel var, da Bispebjerg Lokaludvalg ville kalde den nye park for enden af Ørnevej for Stjerneparken. For da der er en Stjernevej i Sundbyvester, blev det nægtet. Parken fik derfor navnet **Nordvestparken**.

Et andet forhold er at den oprindelige bussløjfe til linie 22, og det kommunale anlæg foran KAB's Langelandshus (Frederikssundsvej 281-299) ikke er stort nok til en park. Så det er en stor grøn plads, jvf. Litausens Plads. Geografisk passer efterledet "Have" efter min mening heller ikke så godt. Så Plads er bedre for det skal være et mødested uden indhegning til Frederikssundssvej og Husumvej og Korsager Alle. *Men hvad skal forledet så være?*

Alternativet er meget svært, for vi har Husum Torv og som nævnt Husumparken m.m. Korsager Have ved Korsager Alle dur heller ikke, da Korsager Skole ligger modsat.

Problematik:

Hususum Torv, bussløjfen, var helt klart Husums centrale indkøbscenter.

Det er ændret med etableringen af Føtex. Så *formålet* er at angivet lokaliteten Husum centrale område. Men et problem er, at området er en del af vejarealet Frederikssunds-

vej og derfor har adresser til

e?

denne vej. Og en ny problematik i kommunen er, at man kun vil navngive, når der er adresser (beslutning efter min afgang fra vejnavnenævnet). Så politisk skal I forinden indsendelse til nævnet have politisk opbakning til at tryne forvaltningen (Stadskonduktørembedet). Borgmester er Ayfer Baykal (SF), men socialdemokraternes opbakning er også vigtig. Det kan være, at KAB-Langelandshus skal have nye adresser. Med denne baggrund mener jeg - alt efter projektet udformning - er der to navne i spil, hvor efterleddet er markant anderledes, nemlig:

Husum Plads og Husum Have.

Det er et svært spørgsmål, og hvis det er nødvendigt, kan jeg komme ud og forklare problematikken. Lokaludvalgets opbakning er også vigtig. Det blev en længere redegørelse, men navnene er vigtige, både når man i almindelighed skal vide, hvor stedet er, og når redningsvæsenet skal rykke ud.

Christian Kirkeby

OMRÅDEGRÆNSER FOR LOKALHISTORISK FORENING FOR BRØNSHØJ, HUSUM OG UTTERSLEV

efter Christian Kirkeby's opgivelser

Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev omfatter et væsentligt større område, end navnet lader formode. Grøndal, Bispebjerg, Nordvest, Emdrup og Ryvang bringer det samlede areal op på nitten kvadratkilometer, hvoraf de to og en halv dog også dækkes af Østerbro Lokalhistoriske Forening.

Vi tegner en kridstreg omkring det hele og begynder med Slotsherrensvej fra kommunegrænsen (Harrestrup Å) ved nr. 160 & 159 til Husumvej. Vi fortsætter med Lindholmsvej, begge sider. Derefter (uden om grundejerforeningen Kirkestiens Villaby) i lige linie fra bagskellet af ulige numre af Lindholmsvej (grunde syd for vejen) til Astrupvej og herfra ad denne mod syd til Fuglsangs Allé og vest for ad Risbyholmvej til Slotsherrensvej og videre frem ad denne. Sallingvej til Ådalsvejs skel mod vest til Grøndalsparken.

Grænsen følger nu Grøndals-åen og kommunegrænsen mod Frederiksberg og dermed S-toget til Fuglebakken Station. På grund af afgrænsningen af Christian den Fjerdes Ladegårds-areal slår kommunegrænsen (og dermed vores grænse) et lille koket sving mod vest ved Hillerødgade, og der er lidt krøller tværs gennem Novo, men hurtigt følger vi igen S-toget til Nørrebro og videre til Lyngbyvej.

Her bliver det indviklet. For nu kommer vi til et område, der dækkes af både Østerbro Lokalhistoriske Forening og af os. Enten kan grænsen derfor drages videre langs jernbanen næsten op til Hellerup Station og tilbage langs grænsen til Gentofte Kommune til Emdrup Sø. Det er dette område, der også har østerbroernes bevågenhed.

Eller fra dér, hvor jernbanen og Lyngbyvej skærer hinanden, langs Farumbanen op til Tuborgvej og hen til Emdrup Sø.

Herefter følger vi kommunegrænsen mod Gentofte hen langs Søborghus Rende, nord om Utterslev Mose med Gladsaxe Kommune som ny nabo, langs udkanten af mosen, gennem Gyngemosen, langs grænsen til Rødovre Kommune ned til Slotsherrensvej.

Puh ha!

Det kan godt præciseres yderligere, men mon ikke ovenstående indtil videre er nøjagtigt nok til, at vi kan sove roligt.

CHRISTIAN KIRKEBY 70 ÅR DEN 16. OKTOBER

af Thomas Viggo Pedersen

Christian Kirkeby sad ved bordet, fordybet i samtale med en bekendt, da nogen skubbede et foto hen foran ham og spurgte, hvad det forestillede. Christian ville nødtigt forstyrres i sin samtale, så han kastede bare et kort blik på billedet og fortalte, at det var en fabrik, der var blevet bygget omkring år 1900. Den lå i en baggård, og han nævnede adressen, ejerens navn og fabrikkens vigtigste produkter. ”Og den blev revet ned i 1937”, sluttede han og fortsatte så samtalen med sin bekendt.

Hans enorme viden omfatter hvert hus og hver matrikel, ikke alene fra Husum til

Emdrup, men også Vesterbro og Københavns Befæstning helt ned i detaljerne. Han kan aflæse et fotografi og stedfæste og tidsfæste det ud fra enkeltheder, som vi andre ikke får øje på. Hvor vi går på gaden og ser busstoppesteder og etagehuse, dér véd Christian Kirkeby, hvilken mark, vi står på, og hvilken forlængst nedreven bondegård, den har tilhørt.

Han er ikke kommet sovende til det. Som barn havde han ikke noget sprog og kunne være blevet kasseret i de velfungerendes samfund. Men hans forældre insisterede tappert på hans slumrende evner, og med deres hjælp kæmpede han sig frem til en realeksamen og et normalt liv. I 1970'erne og 80'erne var han bebocraktivist på det Indre Nørre-

Christian forklarer

bro og på Vesterbro. I femogtyve år var han ansat i Stadsarkitektens Direktorat i Københavns Kommune, gjorde sine erfaringer på Rådhuset og sugede nysgerrigt til sig, mens han cyklede byen tynd. Han kaldte det at være ”arkitekt med arme og ben”. I firetyve år var han medlem af Københavns Kommunes Vejnavnenævn og har med indsigt og fantasi været med til at navngive gader og pladser i hele kommunen. Politisk bevidst har han hele tiden været og har rejst til fjerne lande.

Videbegær, hukommelse og lyst til at kommunikere har gjort ham til en fremragende lokalhistoriker. Den sprogløse er blevet foredragsholder, tur-guide og forfatter af en uoverskuelig mængde af artikler og bøger. Hans bog om maleren Folmer Bendtsen, 2008, er blevet en storsællert. Og for resten: han maler da også selv, og hans akvareller og oliemalerier hænger i offentlige institutioner på Vesterbro og i vores lokalområde.

CHRISTIAN KIRKEBY

FOLMER BENDTSEN

EN MALER I NORDVEST

Blytækkervej - Café Bondestuen 16/9-2002 af Christian Kirkeby

Christian Kirkeby: Blytækkervej, Café Bondestuen

SELSKABETS LISTEPRISE

PRIS- OG BESTILLINGSLISTE TIL HISTORISKE NOTATER FRA 14. JUNI 2010

© forfatterne og Selskabet:

Bogudgivelserne i A5-format på nær en:

NR. 8: UTTERSLEV - FRA LANDBY TIL ÅNDEHUL I STORBYEN - maj 1999,

af Christian Kirkeby, 32 sider i A5-format, **pris 30,- kr.** - vægt 75 g.

**NR. 10: FRA UTTERSLEV MARK TIL NORDVESTKVARTERET - ny ajourført
udgave fra 2002**

af Christian Kirkeby, - 56 sider, A5-format, **pris 50,- kr.**, vægt 120 g.

**NR. 12: FRA BISKOP ABSALON TIL INDLEMMELSEN I KØBENHAVNS
KOMMUNE I 1901, BRØNSHØJ SOGNS 5 LANDSBYER GENNEM 1000 år. - de-
cember 2000 - af Svend Olsen, 112 sider, A5-format. - **pris 50,- kr.**, vægt 230,- g.**

**NR. 13: ERINDRINGSSAMTALER FRA UTTERSLEV, - august 2000,
ved Svend Olen & Niels Nielsen, 47 sider, A5-format, **pris 50,- kr.** vægt 110 g.**

Nr. 23: BISPEBJERGKVARTERET, HVOR DET MESTE BLEV EN DEL AF NORDVESTKVARTERET, - 2003, af Christian Kirkeby, 80 sider, A5-format, pris 70, - kr., vægt 160 g.

Nr. 24: KJØBENHAVNS LANDBEFÆSTNING OG ESTRUP GENDARMER, - 2004,
af Christian Kirkeby og Svend Ole Nielsen, 68 sider, A5-format, pris 70, - kr., vægt 160 g..(erstatte notatnumrene 15-16A)

Nr. 25: EMDRUP OG OPPE PÅ BJERGET, - Om bygningen af Grundtvigskirken, etableringen og udviklingen af Bispebjerg Hospital og Kirkegård. – 2006, af Christian Kirkeby, 197 sider, A5-format, pris 160, - kr., vægt 360g erstatter notaterne nr. 6A - 17 - 20 og indeholder nr. 5A

Nr. 27: FOLMER BENDTSEN - EN MALER I NORDVEST - 2008 – af Christian Kirkeby 80 sider
FORMAT 21x21 cm, vægt 300 g. - pris 130 - kr.

Nr. 28: MIN BARNDOM I BRØNSHØJ, - 2008 – af Astrid Teisen, - Redigeret af Kaa-re Vissing Andersen, 106 sider, A5-format, vægt 240 g. – pris 110, - kr.

A4-formater – kompendier i A4-format - illustreret med kort og fotos:

NR. 1A: HVAD ER BYDELEN BISPEBJERG? - Marts 1999 - af Christian Kirkeby , 14 sider, pris 30, - kr. - vægt 60 g.

NR. 2A: SOKKELUND HERRED m. m. - januar 1999 - af Christian Kirkeby 14 sider, pris 30, - kr. - vægt 60 g.

NR. 3-4: ÅER, RENDER OG SØER, VANDFORSYNING OG LOSSEPLADSER, -
november 1998. Christian Kirkeby, 20 sider, **pris 40, - kr.** - 75 g

**NR. 5A: BISPEBJERG HOSPITAL - HOSPITALSVÆSNET OPRINDELSE OG
UDVIKLING**

Februar 1999 af Annemette Risager og Christian Kirkeby, - 24 sider, **pris 50, - kr.**, vægt
85g

**NR. 11-11A: BYGNINGER I DET OPRINDELIGE NORDVESTKVARTER – sep-
tember 2000.**
af Christian Kirkeby, 28+26 sider, **pris 60, -kr./50, - kr.** – 195 g.

NR. 14: ERINDRINGSSAMTALER FRA NORDVEST-BISPEBJERG, - ved Svend
Olsen, Annemette Deneke Risager, Svend Ole Nielsen, Christian Kirkeby, - 36 sider, **pris
70, - kr.**, vægt 110 g.

**NR. 18: MALEREN PER KIRKEBY: MIN BARNDOM PÅ BISPEBJERG OG I
VOLDPARKEN, -**
maj 2001, 28 sider, **pris 60, - kr.**, vægt 150 g.

**NR. 19: GAVLMALERIER PÅ NØRREBRO, NORDVEST, BRØNSHØJ, HUSUM
& VANLØSE –**
maj 2001, af Christian Kirkeby, 43 sider, **pris 90, - kr.**, vægt 150 g.

NR. 21: SAMFUND OG DAGLIGDAG I BRØNSHØJ SOGN I 1600-ÅRENE, - au-
gust 2001 –
af Svend Ole Nielsen, 34 sider, **pris 70, - kr.**, vægt 110 g.

NR. 26: HISTORISKE PERSONER I BISPEBJERG-NORDVEST, - 2006, af Niels
Nielsen, Annemette Risager og Leif Rosenstock, **pris 70, - kr.** vægt 110, sider 34 sider.

NR. 29: FÆSTERE UNDER KRONEN- I 1600-TALLET I BRØNSHØJ SOGN. -
2010, - af Svend Ole Nielsen, 36, sider, - **pris 70, - kr.**, - vægt 110 g.

Bestilling af bøger og kompendier hos: Christian Kirkeby, Ernst Meyers
Gade 20, Humleby, 1772 København V, tlf. 2546 8917, men helst pr mail:
chr.kirkeby@humleby.dk Angiv notat. nr. ved bestilling. Gironr.: 4992458:
Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev, 2700 Brønshøj
Priser er eksklusive portoudgifter

Møder og arrangementer

Tirsdag, den 25. september 2012 kl. 19.00 i Karens Hus Bispebjerg Bakke 8, - 2400 København NV. Foredrag af Christian Kirkeby: *Københavnske åer*. Efter skybruddet den 2. juni 2011 er de københavnske åer m.m. ved at komme til op overfladen igen. Hvor er de henne, og hvad er deres fremtid? Vi følger vandet fra Utterslev Mose, gennem Lersøområdet og ind til Søerne omkring Indre By og ud i Havnen

I samarbejde med Agendaforening-Nordvest og Lokalhistorisk Selskab.

Søndag den 14. oktober 2012 kl. 14-ca. 16-17 Beboerhuset "Humlen" i Humleby, Ernst Meyers Gade 2, Carstensgade 1770 Kbhvn: *Fernisering* af malerier i olie og akryl, akvareller og tegninger (grafik) af Christian Kirkeby.

Arrangør: Beboerforeningen i Humleby.

Onsdag den 7. november 2012 kl. 19.00, Husum Bibliotek, Frederikssundsvej 288: Foredrag af Christian Kirkeby: *Husum, fra landsby til i dag*.

Arrangør: Biblioteket. Foredraget er et af flere arrangementer i Københavns Biblioteksvæsen. (Husum Bibliotek ligger ved siden af Føtex og over for Husumvej).

Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev

Hjemmeside: www.lokalhistorie.webbyen.dk

Formand: Jørgen Rose, Vestergårdsvej 22 C, st., 2400 Kbh. NV,
3833 5014 / 2489 9194
jorgen_rose@hotmail.com

Næstformand: Bo Öhrström, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj, tlf. 4046 9984
e-mail: bo.oehrstroem@gmail.com

Christian Kirkeby, Ernst Meyers Gade 20, 1772 Kbh. V, mobil 2546 8917,
e-mail: chr.kirkeby@humleby.dk

Kasserer: Anne Brix Christiansen, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj,
tlf. 3150 9205, e-mail: annc.brix.christiansen@gmail.com

Annc-Lise Crety, Bjernedevej 13, 2700 Brønshøj, tlf. 3871 4485
e-mail: alk.cre@gmail.com

Helge Baun Sørensen, Upsalagade 4, st.tv., 2100 København Ø,
tlf. 3542 7625, e-mail: hbs@nr83.com

Redaktør af Nyt fra Lokalhistorien:

Thomas Viggo Pedersen, Tagensvej 256, st.tv., 2400 København NV,
tlf. 3581 1233 / 2812 4024, e-mail: thomas@viggopedersen.dk

Suppleanter:

Sven Ole Nielsen, Birkedommervej 93, 1, 2400 København NV
tlf. 3887 1049

Manfred Crety, Bjernedevej 13, 2700 Brønshøj, tlf. 3871 4485
e-mail: mc.cre@gmail.com

Hvis du ønsker at modtage e-mails om Selskabets arrangementer, bedes du indsende egen e-mail-adresse til bo.oehrstroem@gmail.com

Kontingent for 2012: 125 kr. for enkeltmedlemmer, 175 kr. for husstandsmedlemskab og 175 for foreninger/institutioner.

Bankkonto ved kontingentindbetaling: reg.nr. 9570, konto.4 99 24 58

tryk: Tryk & Kopiservice, Bellahøjvej 121, tlf. 3810 1638